

SVALÖVS KOMMUN

Datum
2009-03-12

Diarienummer
264-2002

Svalövs miljömål 2009-2015

Antagen av kommunfullmäktige 2009-04-27, § 54

Inledning

Riksdagen har tagit beslut om Svenska Miljömål med inriktningen att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de flesta av de stora miljöproblemen är lösta. Förväntningarna på kommunernas deltagande i arbetet är stora, samtidigt som kommunerna inte får något generellt tillskott av resurser varför det krävs lokala prioriteringar.

Kommunerna har lokalt det samlade ansvaret för att åstadkomma en god livsmiljö och har enligt riksdagens uttalande ett övergripande ansvar för lokala anpassningar av de nationella miljömålen.

Redan i dag bedrivs miljöarbete i Svalövs kommun, men för att detta ska fortsätta och intensifieras har ett lokalt miljömålprogram upprättats.

Svalövs kommun har, förutom att ställa sig bakom Skånes miljöhandlingsprogram, utarbetat ett antal egna miljömål som redovisas i detta dokument. Vi vill med detta peka ut ett antal mål som är extra angelägna att genomföra men även anpassa ett antal regionala mål till de lokala förutsättningarna och behoven som finns inom Svalövs kommun.

Dokumentet är uppdelat i fyra huvudområden:
(berörda miljömål inom parantes)

- klimat och luft (begränsad klimatpåverkan, frisk luft, skyddande ozonskikt)
- vatten (ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet, hav i balans, giftfri miljö)
- mark, byggande och boende (bara naturlig försurning, säker strålmiljö, god bebyggd miljö)
- natur och biologisk mångfald (myllrande våtmarker, levande skogar, ett rikt odlingslandskap, ett rikt växt- och djurliv)

Inom varje område redovisas ett antal mål som Svalövs kommun skall uppnå dels för kommunen som geografiskt område, dels för kommunorganisationen.

Åtgärder och mål som redovisas under ”Detta gör vi redan” är sådana åtgärder som vi gör redan idag eller som inte kräver utökade budgetanslag och därmed kan påbörjas direkt. Övriga nödvändiga åtgärder för att nå kommunens miljömål kommer att hanteras inom aktuella budgetprocesser. Uppföljning av de lokala miljömålen kommer att ske årligen i det ekonomiska bokslutet.

Nationella miljömål

Sveriges riksdag beslutade 1999 att anta femton nationella miljö kvalitetsmål med syftet att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. Målen beskriver det tillstånd som måste råda i den yttre miljön för att samhällsutvecklingen ska vara ekologiskt hållbar. I november 2005 antogs ett sextonde miljö kvalitetsmål, *Ett rikt växt- och djurliv*. Just nu ser man över de nationella miljömålen. Mer information finns i bilaga 1.

Regionala miljömål

De regionala miljömålen för Skåne har tagits fram av Länsstyrelsen i samarbete med Region Skåne, Kommunförbundet Skåne och Skogsvårdsstyrelsen Södra Götaland. En omfattande process och dialog har skett med arbets-, aktörs- och expertgrupper från många olika samhällssektorer och intressenter i de statliga, regionala, kommunala och privata

sfärerna. I november 2003 antog Länsstyrelsen ”Skånes miljömål och miljöhandlingsprogram”. En mindre revidering av målen gjordes under 2007. Under 2008 har man aktualiserat åtgärderna i handlingsprogrammet.

Klimat och luft

Halten av växthusgaser i atmosfären skall stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farligt.

Den mänskliga påverkan på det globala klimatet är vårt kanske allvarligaste miljöhot. Växthusgaser finns naturligt i atmosfären. De reflekterar tillbaka en del av den värme som strålar ut från jordytan och fungerar därför som glasrutorna i ett växthus. Utan denna naturliga växthuseffekt skulle det vara mycket kallt på jorden. Sedan industrialismens genombrott har växthusgaserna, främst koldioxid, CO₂, ökat kraftigt. När de fossila bränslen förbränns rubbas den naturliga balansen i utbytet av syre och koldioxid mellan djur och växter, och växthuseffekten förstärks på onaturlig väg.

Luften skall vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Utsläpp av luftföroreningar från transporter och energiproduktion står för merparten av luftföroreningar i svenska tätorter. Utsläpp från vägtrafik och småskalig vedeldning sker på låg höjd, vilket gör människor särskilt exponerade.

Så blir klimatet och luften bättre

Utsläppen av växthusgaser kan minskas genom en god fysisk planering, miljövänligare fordon och ett ökat resande med kollektivtrafiken och cykel. Då blir samtidigt luften bättre. Att ta tillvara spillvärme och satsa på förnyelsebar energi för produktion av el och värme är andra betydelsefulla åtgärder. Gamla vedpannor kan bytas mot miljögodkända och ackumulatortank installeras.

Speciellt för Svalövs kommun

Bilnehavet per 1000 invånare i Svalöv är högre än riket i stort. I Svalövs tätort har vi ett bioeldat fjärrvärmeverk. År 2008 fanns tolv vindkraftverk i kommunen. Utsläppen av växthusgasen koldioxid minskade, i kommunen, med 30 procent per person mellan åren 1990 och 2006. Samtliga växthusgaser minskade under samma period med 18 procent per person. Halter av Kväveoxider och flyktiga organiska föreningar har under perioden 1990 och 2001 minskat i kommunen.

Svalövs miljömål 2009-2015

Kommunorganisation

- Senast år 2009 skall Svalövs kommun ha antagit en klimat- och energistrategi som medför en minskad energianvändning samt minskad klimatpåverkan i linje med nationella och regionala mål.
- Senast 2013 skall Svalövs kommun ha antagit en gång och cykelplan som medför en ökad möjlighet att på ett säkert sätt transportera sig med cykel eller gående mellan orterna i kommunen.
- Senast 2010 skall Svalövs kommun ha antagit en resepolicy för att välja det miljömässigt bästa alternativet för tjänsteresor.

Geografiskt

- Arbeta för att utsläppen av alla ämnen som försämrar luftkvaliteten ska minska i Svalövs kommun i enlighet med nationella och regionala mål.

Detta gör vi redan

- Arbetar för ett ökat cyklande och resande med kollektivtrafik.
- Arbetar för en ökad utbyggnad av fjärrvärmenätet i Svalövs tätort.
- Tillhandahåller klimat och energirådgivning för de som verkar och/eller bor i kommunen.
- Väljer endast miljöfordon vid inköp eller leasing av fordon.

Vatten

Sverige är väl försett med vatten av god kvalitet. Trots detta finns ett antal miljöproblem i sjöar och vattendrag. Grundvattnet skall ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag. Dricksvatten är vårt viktigaste livsmedel och hämtas från yt- eller grundvattentäkter som påverkas av mänsklig aktivitet. Det finns markområden som är förorenade, i huvudsak från tidigare industrier och andra verksamheter. En liten mängd föroreningar i mark kan skada vattnet i ett stort område. Övergödning av våra vattendrag är ett problem som beror på vår trafik, industrier, jord- och skogsbruk samt enskilda avlopp.

Så får vi rent dricksvatten, levande sjöar och vattendrag

Genom att satsa på miljövänligare fordon, minska utsläppen från jord- och skogsbruken, industrin och enskilda avloppen så är mycket vunnet.

Återhållsamhet vid användning av kemiska medel i hushållen samt lokalt omhändertagande av dagvatten minskar belastningen på reningsverken. Att anlägga och återskapa våtmarker, skyddszoner, dammar och andra kvävefällor längst sjöar och vattendrag minskar belastningen på vattenområdena. Att sanera/kontrollera förorenade områden minskar risken för påverkan på grundvatten och vattendrag.

Speciellt för Svalövs kommun

I kommunen finns fyra kommunala reningsverk och tre vattenverk. Sanering av BT-kemi området pågår. I kommunen finns inga pågående kommunala deponier men väl 18 gamla nerlagda deponier.

Svalövs kommun är medlem i Rååns vattendragsförbund, Vegeåns vattendragsförbund, Rönneåkomittén samt Saxån-Braåns vattenvårdskommitté. Det finns ca 2500 enskilda avloppsanläggningar i kommunen.

Svalövs miljömål 2009-2015**Kommunorganisation**

- Senast 2010 skall samtliga kommunala grundvattentäkter ha ett vattenskyddsområde samt föreskrifter.
- Grundvattenförekomster som kan nyttjas för framtida dricksvattenbehov ska skyddas 2011
- Senast 2010 skall redovisas den totala påverkan av fosforföreningar i våra sjöar och vattendrag samt en plan för hur påverkan kan minskas med 15 procent mellan 2011-2015.
- Senast 2013 skall kommunen ha utrett kontroll och/eller saneringsbehov av samtliga gamla nedlagda kommunala deponier.
- Senast 2014 skall kommunen ha en övergripande bild över vattenkvaliteten i enskilda vattentäkter.
- Senast 2015 skall samtliga enskilda avlopp i kommunen uppfylla krav enligt gällande lagstiftning.

Geografiskt

- Kommunen skall verka för att förekomsten av kemiska bekämpningsmedel och deras nedbrytningsprodukter ska vara nära noll i våra sjöar och vattendrag.
- Kommunen skall verka för att läckaget av kväve och fosfor till våra sjöar och vattendrag minskar från jordbruket.

Detta gör vi redan

- Vid planering av nya områden arbetas för lokalt omhändertagande av dagvatten.
- Arbetar aktivt i aktuella vattenråd för att säkerställa kvalitén på vårt grund- och ytvatten, vattendrag och sjöar.
- Undersöker och sanerar de mest förorenade områdena, som exempelvis BT-kemi området.
- Ogräsbekämpning sker manuellt eller med brännare på kommunal mark.

Mark, byggande och boende

Nationellt går ungefär en tredjedel av energianvändningen vardera till bostäder och service, transporter samt industri. Städer, tätorter och annan bebyggd miljö skall utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Byggnader och anläggningar skall lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas. Var vi bor och arbetar påverkar våra dagliga resor. Reseavstånd och behov av transporter ökar ständigt. En god samplanering av infrastruktur och bebyggelse är därför viktig. Närmiljön där vi bor har stor betydelse för vårt välbefinnande.

Att bostäder och lokaler är sunda betyder mycket för vår hälsa. Det är viktigt att åtgärda eventuella höga radonhalter, höga bullernivåer och annan strålning eftersom det kan påverka vår hälsa. Idag finns cirka 100 000 kemiska ämnen på marknaden inom EU som kan göra stor skada om de hamnar fel.

Så får vi en bättre boendemiljö

Ett koncentrerat bostadsbyggande ger ökat underlag för kollektivtrafik. Korta avstånd och säkra cykelvägar stimulerar ökat cyklande. Bullerdämpande åtgärder kan sättas in där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Återvinning av förpackningar och andra varor innebär bättre hushållning med naturresurserna. Skapa tillgång till tätortsnära rekreationsområden innebär ökat välbefinnande.

Speciellt för Svalövs kommun

Svalövs kommun är en landsbygdskommun med sex orter varav fem har god kollektivtrafik, tre orter har spårbunden trafik medan två orter har busstrafik. Goda rekreationsområden finns i Röstånga, Kågeröd och Svalöv. I Teckomatorp planeras ett nytt rekreationsområde. Tillgång till allemansrättslig mark är ca 0,8 ha/invånare.

Svalövs miljömål 2009-2015

Kommunorganisation

- Kompensationsåtgärder ska göras om en detaljplan gör intrång i natur- och kulturmiljöer.
- Senast 2011 skall kommunen ha kartlagt bullersituationen i samtliga sex tätorter samt arbetat fram en plan för bullerdämpande åtgärder i enlighet med nationella och regionala mål.
- Ny bebyggelse ska i ökad omfattning planeras så att det finns goda förutsättningar att utnyttja kollektivtrafik och cykel.

- Kommunen ska senast 2015 identifiera kulturhistoriskt värdefull bebyggelse och kulturmiljö samt upprätta ett program för hur dessa skall bevaras.
- Kommunen skall senast 2013 ha en plan för hur man skapar/säkerställer tillgång till tätortsnära rekreationsområden för kommunens samtliga sex större orter.
- Senast 2015 ha kartlagt bullerfria områden.
- Senast år 2014 skall radonhalten i alla kommunala (inkl bolaget) byggnader, där människor vistas, vara lägre än 200 Bq/m³ luft.
- Senast 2013 skall kommunen ha arbetat fram en policy avseende elektromagnetiska fält i byggnader.

Geografiskt

- Arbeta för att tysta områden bevaras.

Detta gör vi redan

- Planerar för nya bostadsområden i goda kollektivlägen.
- Källsorterar på arbetsplatsen.
- Undersöker radonnivåerna i lokaler där det bedrivs kommunala verksamheter.
- Bedriver en aktiv tillsyn gällande PCB-sanering i byggnader.

Natur och biologisk mångfald

Den biologiska mångfalden är grunden för allt liv och spelar en avgörande roll för människors överlevnad och välfärd. En artrikedom behövs för att det naturliga biologiska systemet ska fungera. Om livsmiljön förstörs eller blir för liten kan en art påverkas negativt. Områden med ädellövskog är artrika och hyser ett stort antal rödlistade arter. Odlingslandskapet är resultatet av människans brukande av naturen under lång tid. Det utgör livsmiljö för många djur och växter och är en del av vårt kulturarv.

Den biologiska mångfalden minskar vilket sätter ekosystemet ur balans. De främsta orsakerna till detta är nedläggning av jordbruk, igenväxning av betesmarker och torrläggning av våtmarker som alla hyser ett rikt djur- och växtliv. Men också ett överutnyttjande av fiskeresurserna samt övergödning som hotar de marina systemen.

Så håller vi ekosystemet i balans

Genom att bevara det öppna jordbrukslandskapet och bruka jorden med rätt metoder förhindras en större del av våra växter och djur att försvinna. En större efterfrågan på ekologiska livsmedel bidrar till att kemiska bekämpningsmedel och handelsgödsel används i mindre utsträckning. Våtmarker kan återskapas och nya anläggas. Värdefulla naturområden skyddas genom bildande av naturreservat, Natura 2000 eller annat områdesskydd. Genom att satsa på specifika naturvårdsprojekt kan den biologiska mångfalden bevaras eller till och med ökas.

Speciellt för Svalövs kommun

Svalövs kommun är en naturkommun med stor variation av naturtyper och stor artrikedom av växter och djur. I kommunen finns ett antal naturliga sjöar och även en anlagd, och några återskapade sjöar. Kommunen är uppdelad i fyra avrinningsområden (Vegeån, Råån, Saxån-Braån, Rönneå). I kommunen finns flera typer av våtmarker där Traneröds mosse är den enda äkta mosse som finns kvar. Bare mosse, Buels mosse, Rävlinge mosse, Munkabo mosse, Eninge mosse mfl är en blandning mellan mossar och kärr. Fattigkärr, rikkärr och sumpskogar finns det ett fåtal kvar i den norra delen av kommunen. Utmed vattendragen finns ett flertal fuktängar tex Bensingeången och Liaången utmed Vegeån.

I kommunen har vi 10 410 ha skogsareal varav den största utbredningen är i den norra delen av kommunen. Kommunen äger 95 ha skogsmark. Södra delen av kommunen präglas av fullåkerbygd med få biotoper. Totalt har vi 21 690 ha odlingsmark i kommunen, varav kommunen äger 750 ha. Det finns ett stort antal bevarandevärda småbiotoper som åkerholmar och märgelgravar i odlingsmarkerna. I risbygden ligger många bevarandevärda ängs- och naturbetesmarker med stor biologisk mångfald. I kommunen finns många värdefulla och skyddade naturområden.

Svalövs miljömål 2009-2015

Kommunorganisation

- Senast år 2013 skall Svalövs kommun ha antagit ett naturvårdsprogram där man beskriver samt föreslår skyddsåtgärder för värdefulla natur- och kulturområden i kommunen.
- Konsumtionen av ekologiska livsmedel i den offentliga sektorn i Svalöv bör vara minst 25 % år 2015.

Geografiskt

- Kommunen skall aktivt arbeta för att skydda och bevara den biologiska mångfalden.
- Bevarandestatus för hotade arter i kommunen skall förbättras.
- Kommunen skall verka för att den fördjupade översiktsplanen för Söderåsen följs.

Detta gör vi redan

- Kommunen har inventerat värdefulla naturområden i kommunen.
- Kommunen har tagit fram en fördjupad översiktsplan för Söderåsen.